

БАРКАМОЛ АВЛОДНИ ТАРБИЯЛАШДА МИЛЛИЙ УРФ-ОДАТЛАРНИНГ ТАРҒИБ ҚИЛИНИШИ – МАЪНАВИЙ КАМОЛОТ ГАРОВИ

Нарзуллаева Лобар Рустамбековна

Шайхонтохур тумани 342-Давлат
мактабгача таълим ташкилоти
директори

Аннотация: мазкур мақолада миллий урф-одатларни тарғиб қилиш орқали баркамол авлодни тарбиялаш бўйича мактабгача таълим ташкилотларида амалга ошириладиган амалий ишлар ёритиб берилган.

Калит сўзлар: миллий урф-одатлар, миллий кадриятлар.

Аннотация: В данной статье описывается практическая работа, проводимая в организациях дошкольного образования с целью воспитания зрелого поколения путем популяризации национальных традиций.

Ключевые слова: национальные традиции, национальные ценности.

Бугунги кунда Ўзбекистонда ёш авлоднинг баркамол шахс сифатида вояга етиши, уларнинг интеллектуал ва маънавий салоҳиятини юксалтириш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан бирига айланди. Бу борада таълим-тарбия тизимида юклатилган вазифалар қаторида миллий кадриятлар, урф-одатлар ва анъаналарни асраб-авайлаш ва ёшлар онгига сингдириш муҳим аҳамиятга эгадир. Миллий урф-одатлар – маънавият пойдеворидир.

Миллий урф-одатлар халқнинг асрлар давомида шаклланган ҳаёт тарзи, кадриятлари ва дунёқарашининг ифодасидир. Улар халқимизнинг кимлигини, маънавий оламини, маданиятини белгилайди. “Кичкина таракка катта салом бер” ёки “Қарияни кўрсанг, ўрин бер” каби оддий туюлган гап-ҳаракатлар ҳам аслида ёш авлодни ҳурмат, самимият ва меҳр-мурувватга ўргатади.

Ўзбекистонда эъзозланадиган қадимий байрамлар, тўй-маросимлар, халқ ўйинлари, ҳунармандчилик анъаналари ва бошқа кўплаб урф-одатлар ёшларни миллий руҳда тарбиялашда катта аҳамият касб этади. Буларнинг барчаси бола тафаккурида Ватан, миллат ва оилага бўлган муҳаббатни кучайтиради.

Замонавий таълим тизимида болаларга билим бериш билан бир қаторда, уларни маънавий жиҳатдан ривожлантириш ҳам муҳим вазифадир. Бунинг учун эса ўқув дастурларига миллий кадриятлар ва урф-одатларнинг элементларини жорий қилиш, дарсдан ташқари тадбирларда халқ анъаналарини намоён этувчи сахна кўринишлари, лойиҳалар ва танловларни ташкил этиш мақсадга мувофиқдир.

Масалан, “Наврўз” байрами муносабати билан ўтказиладиган халқ ўйинлари, миллий таомлар тайёрлаш бўйича маҳорат дарслари, ёшларнинг миллий либосдаги кўرғазмалари уларнинг миллий ўзлигига бўлган ифтихорини оширади. Бу эса ўз навбатида баркамол авлодни вояга етказишда кучли маънавий асос вазифасини бажаради. Миллий урф-одатларнинг авлоддан-авлодга ўтишида оиланинг ўрни бекиёс. Ҳар бир фарзанд аввало оиладаги муҳит орқали миллийликни, халқона одоб-ахлоқни ўзлаштиради. Ота-оналар фарзандларига катталарни ҳурмат қилиш, меҳмонни иззатлаш, ҳалол ризқ топиш каби кадриятларни шахсий намуна орқали сингдиради. Шунинг учун ҳам миллий урф-одатларни тарғиб қилиш жараёнини, энг аввало, оиладан бошлаш талаб этилади.

Баркамол авлод — бу билимли, мустақил фикрлайдиган, Ватани ва миллатини севувчи, ўз илдишларини, миллий қадриятларини яхши билувчи шахсдир. Бундай ёшларни тарбиялаш учун таълим-тарбия тизими, оила ва жамоатчилик биргаликда ҳаракат қилиши зарур. Бу жараёнда миллий урф-одатлар тарғиботи муҳим пойдевор бўлиб хизмат қилади. Чунки ўз миллий қадриятларига таянган жамиятнинг келажаги барқарор ва порлоқ бўлади.

Фойдаланилган адабиётлар:

1. Қодиров Р., Юсупова Н. Маънавият асослари. — Тошкент: “Ўқитувчи”, 2019.
2. Тўлаганов А. Ўзбек халқ педагогикаси асослари. — Тошкент: “Фан”, 2016.
3. Мирзаев Т., Саримсоқов Б. Ўзбек халқ анъаналари ва қадриятлари. — Тошкент: “Мумтоз сўз”, 2017.
4. Абдуллаева М. “Оила ва жамиятда миллий қадриятларнинг тарбиявий аҳамияти”. — Педагогика фанлари журнали, 2021, №4.
5. Ўзбекистон Республикаси “Таълим тўғрисида”ги қонуни. — Тошкент, 2020.
6. Ёқубов Ш. Оила педагогикаси. — Тошкент: “Ўқитувчи”, 2018.
7. Ҳасанов Б. Баркамол авлод тарбиясида миллий анъаналарнинг ўрни. — Тошкент: “Innovatsiya-Ziyo”, 2022.